

การตระหนักรู้ถึง สังคมสูงอายุ

73%

ของผู้ตอบแบบสอบถาม ทราบว่า
ประเทศไทย เป็นสังคมสูงอายุแล้ว

35%

ของผู้ตอบแบบสอบถาม
ทราบว่าในอนาคตคนไทยจะมี
ชีวิตยืนยาวขึ้นถึง **90-100** ปี

54%

คิดว่าอายุเริ่มต้นของผู้สูงอายุ
ควรเป็น **60** ปี

14%

คิดว่าอายุเริ่มต้นของ
ผู้สูงอายุควรเป็น **65** ปี

9%

คิดว่าอายุเริ่มต้นของ
ผู้สูงอายุควรเป็น **70** ปี

1 ใน 5

ของประชากรวัยแรงงาน

ไม่ได้เตรียมพร้อมด้านสุขภาพเพื่อเข้าสู่
วัยสูงอายุ

ผู้เข้าร่วมวิจัย 1,734 คน

เพียงครึ่งหนึ่ง ของทุกรุ่นอายุ
ศึกษาหาข้อมูลด้านสุขภาพ เพื่อเตรียมตัวเป็น

ผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ

ช่องทางการเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพ
ที่ถูกเลือกมากที่สุด

Gen X 42-59 ปี 418 คน

พูดคุยกับผู้ที่มีประสบการณ์

30%

Gen Y 27-41 ปี 748 คน

ศึกษาด้วยตนเอง

42%

Gen Z 18-26 ปี 568 คน

ปรึกษาแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญ

27%

Gen Z

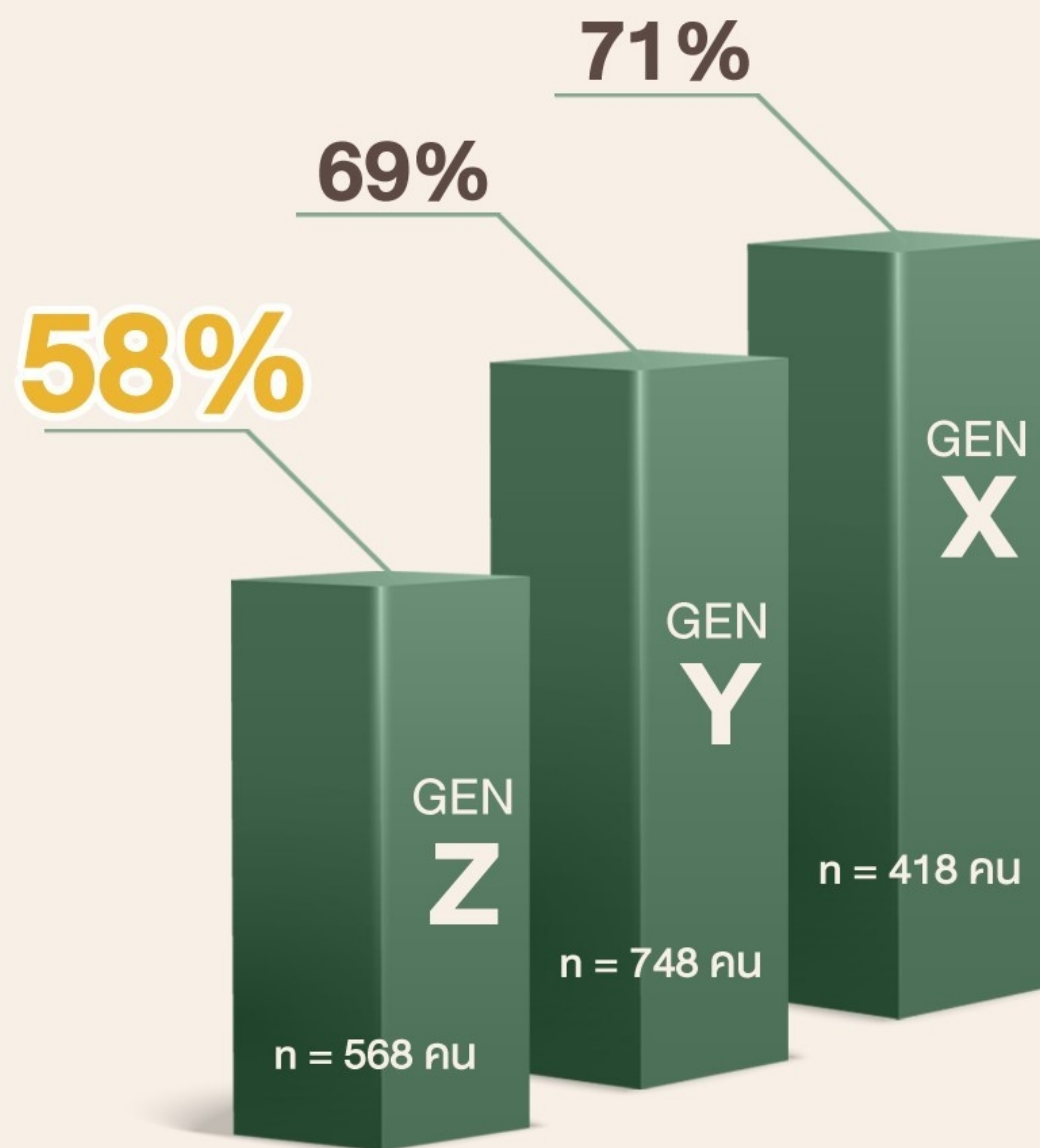
คนรุ่นใหม่ที่บอกว่า “สุขภาพดี” น้อยที่สุด

พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ 3 อันดับแรกของ Gen Z

- พฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพ (ของมัน/ทอด/รสจัด) **74%**
- พักผ่อนไม่เพียงพอ **70%**
- ออกกำลังกายไม่เพียงพอ **63%**

ผู้ที่ตอบว่าสุขภาพดี

*หมายเหตุ: ให้คะแนนสุขภาพตนเอง 0-10 คะแนน
สุขภาพดีหมายถึง 7 คะแนนขึ้นไป

เพียง 16% ของ Gen Z
ที่ตรวจสุขภาพเป็นประจำทุกปี

38% ไม่เคยตรวจสุขภาพเลย

77%

คนส่วนใหญ่ **77%** ไม่ต้องการยื่นขอชีวิต เมื่อป่วยขึ้นวิกฤต

67%

วางแผนวิธีการรักษาพยาบาล
ล่วงหน้าหรือยุติการรักษาพยาบาล
ในกรณีฉุกเฉินที่ไม่รู้สึกร่างกายและ
ไม่สามารถตัดสินใจหรือสื่อสารได้

78%

ต้องการศึกษาหาความรู้
เกี่ยวกับการทำเอกสาร
แสดงเจตจำนง

ไม่ต้องการเป็น
ภาระครอบครัว

เสียค่าใช้จ่าย

ไม่อยากทรมาณ
ปล่อยตามธรรมชาติ

การจัดการหลัง ความตาย

บริการร่างกาย / อวัยวะ

แจ้งครอบครัวล่วงหน้า

ผู้เข้าร่วมวิจัย 1,734 คน

"เงินเก็บและทรัพย์สิน" ที่ คาดว่าจะเพียงพอ อาจยังไม่พอ สำหรับชีวิตในวัยสูงอายุ

“เงินทำอะไรจึงจะเพียงพอ สำหรับการใช้ชีวิต ในวัยสูงอายุ” ?

“

“มีเงินหรือทรัพย์สิน
สัก 1-2 ล้านบาท
ก็น่าจะพอสำหรับใช้
ในวัยสูงอายุ”

”

VS

ทรัพย์สินที่เพียงพอสำหรับวัยสูงอายุ

ประมาณ 7.48 ล้านบาท

ที่มา : การศึกษาบัญชีกระแสการโอนประชาชาติ (NTA)
กับการจัดสวัสดิการสังคมของประเทศไทยโดยสภาพัฒน์และ UNFPA 2564

ปัจจุบันส่วนใหญ่

“**ออมเพื่อเก็บ**” มากกว่า
“**ออมเพื่อลงทุน/สร้างรายได้**”

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก
52% คิดว่าต้องสำรองเงินเพื่อเป็น
ค่าใช้จ่าย**ด้านสุขภาพ**มากที่สุด

ทุกรุ่นอายุคิดว่าต้องมีเงินเฉลี่ย
10,000-14,999 บาท ต่อเดือน
จึงจะเพียงพอต่อการดำรงชีวิต
เมื่อเป็นผู้สูงอายุ

ค่าครองชีพที่ผู้สูงอายุเฝ้ามองไม่ถึง

ผู้เข้าร่วมวิจัย 1,734 คน

วัยแรงงาน 18 - 59 ปี

ประมาณ **11,508** บาท

ต่อเดือน

วัยสูงอายุ 60 ปีขึ้นไป

ประมาณ **10,595** บาท

(ที่มา : การศึกษาการโอนทางเศรษฐกิจระหว่างรุ่นประชากรในสังคมไทย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม ม.มหิดล)

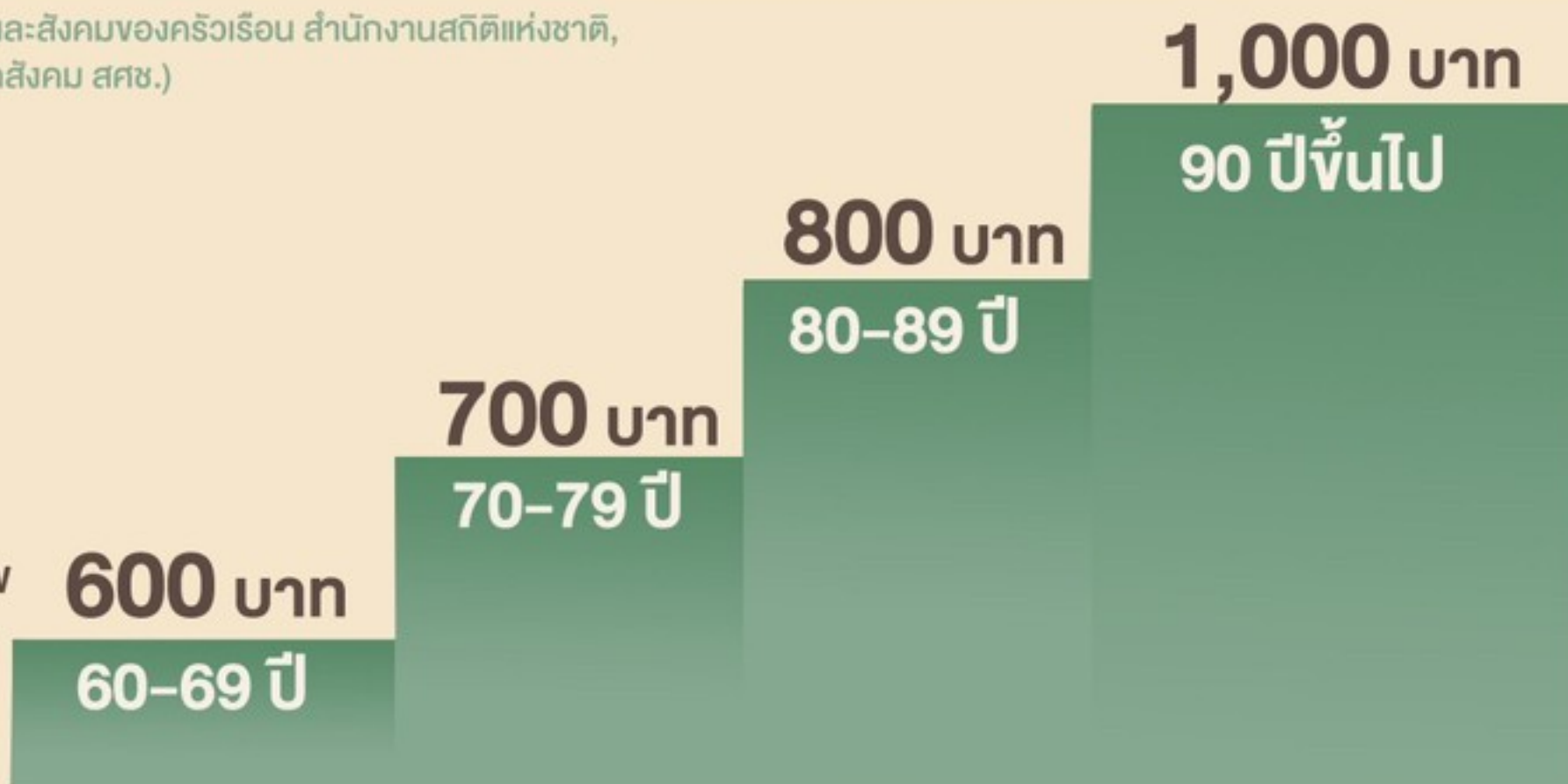
เบี้ยยังชีพตามขั้นบันไดต่ำกว่า
เส้นความยากจน

เส้นความยากจน (พ.ศ.2563) = 2,762 บาท/เดือน

(ที่มา : ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ประมวลผลโดย กองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม สศช.)

ระดับเบี้ยยังชีพ (ต่อเดือน)

Gen Z (18-26 ปี) = 568 คน; Gen Y (27-41 ปี) = 748 คน; Gen X (42-59 ปี) = 418 คน

3 อันดับ

อันดับ

สวัสดิการจากรัฐ

ที่คนวัยแรงงานคาดหวังเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

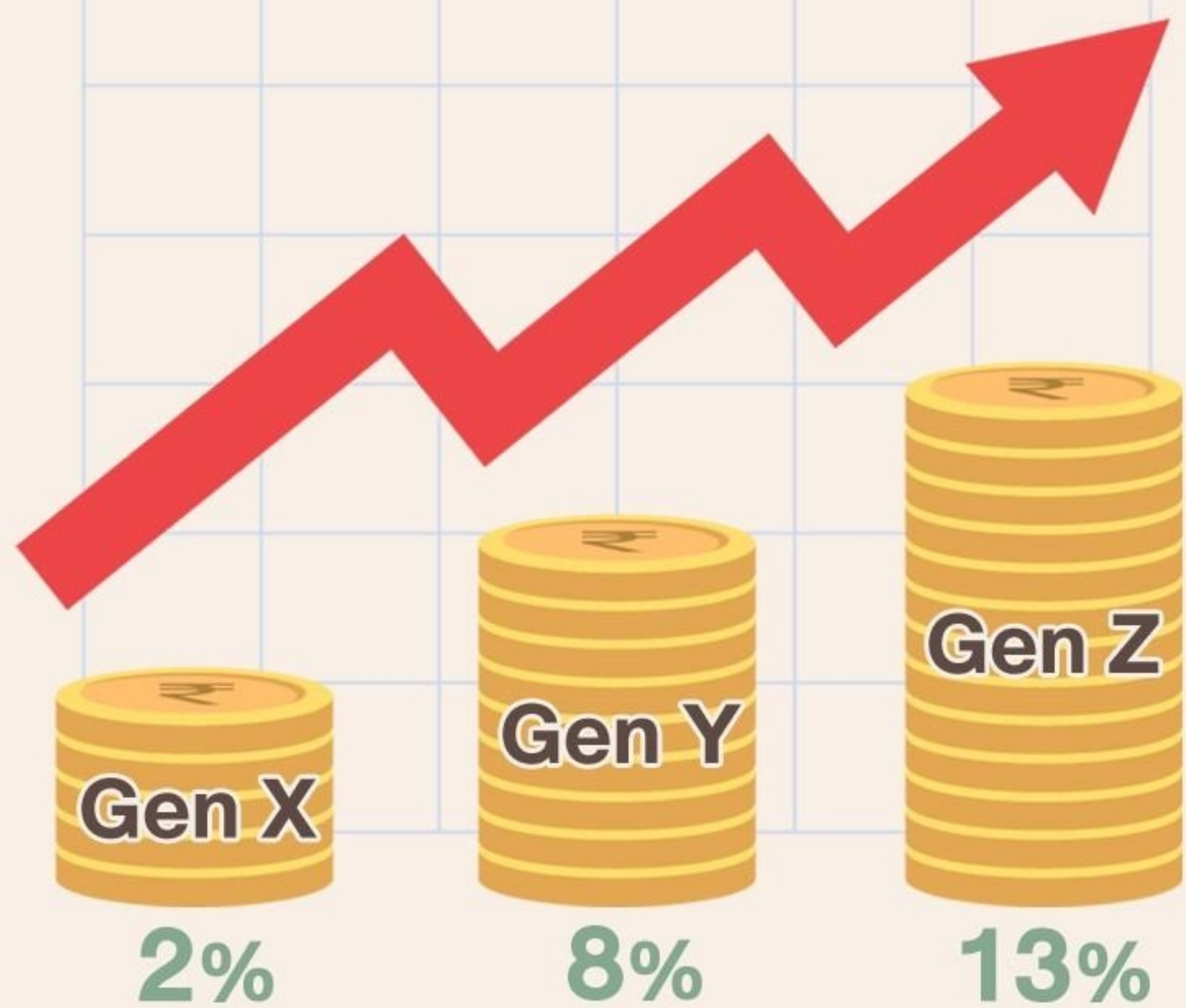

คนรุ่นใหม่ ยอมรับความเสี่ยง ในการลงทุนรูปแบบดิจิทัล (คริปโต/บิตคอยน์)

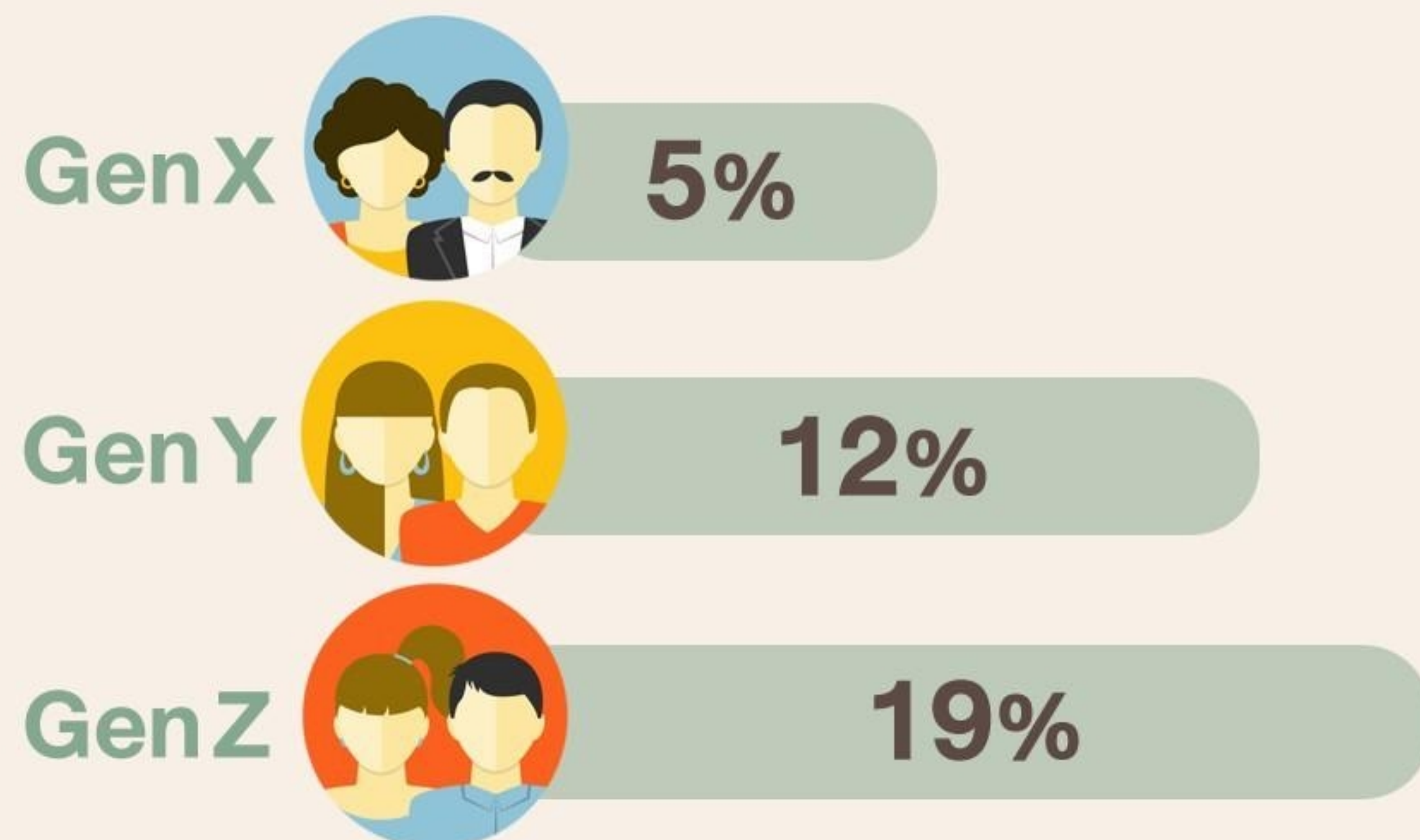

ผู้เข้าร่วมวิจัย 1,734 คน

การลงทุนรูปแบบดิจิทัล นิยมใน กลุ่มคนรุ่นใหม่

ในอนาคต Gen Z เลือกลงทุน บิตคอยน์ มากกว่า Gen X และ Gen Y

Gen Z (18-26 ปี) = 568 คน; Gen Y (27-41 ปี) = 748 คน; Gen X (42-59 ปี) = 418 คน

▶ ลงทุนคริปโตได้ผลตอบแทนเร็วทันใจ
เกษียณอายุได้ก่อน 60 ปีแน่นอน

▶ เห็นด้วยเลย...คุ้มค่าเสี่ยง

▶ อนาคตปล่อยให้เงินทำงานดีกว่า

▶ คนรุ่นเราไม่มีโอกาสได้เรียนรู้
ด้านการลงทุนแบบนี้เลย

เมื่อคนรุ่นใหม่

อยากเกษียณอายุเร็วขึ้น

เกือบ **1 ใน 3** ของ **Gen Z** คิดจะหยุดทำงาน**ก่อน**อายุ 60 ปี
ขณะที่ **Gen X** เกินครึ่ง คิดทำงาน**หลัง**อายุ 60 ปี

เงื่อนไขที่ทำงานให้เกษียณอายุ

ต้องการพักผ่อน ลดความเครียด

สุขภาพไม่ดี

รัฐสวัสดิการไม่เพียงพอ... ประชาชนจึงต้องพึ่งตนเอง

ปี 2565 ประเทศไทยมีผู้สูงอายุ 13 ล้านคน
หรือ 1 ใน 5 ของประชากรทั้งหมด
5 ล้านคน หรือ เกือบครึ่งหนึ่ง (45%) ของผู้สูงอายุ
ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ
(ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง, 2563)

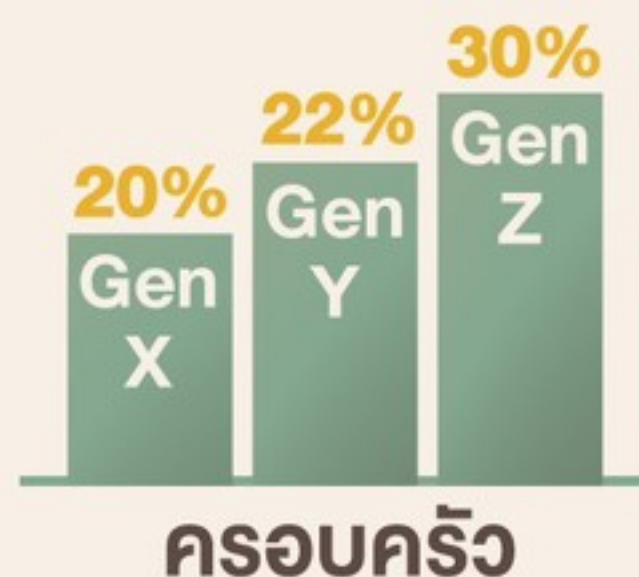
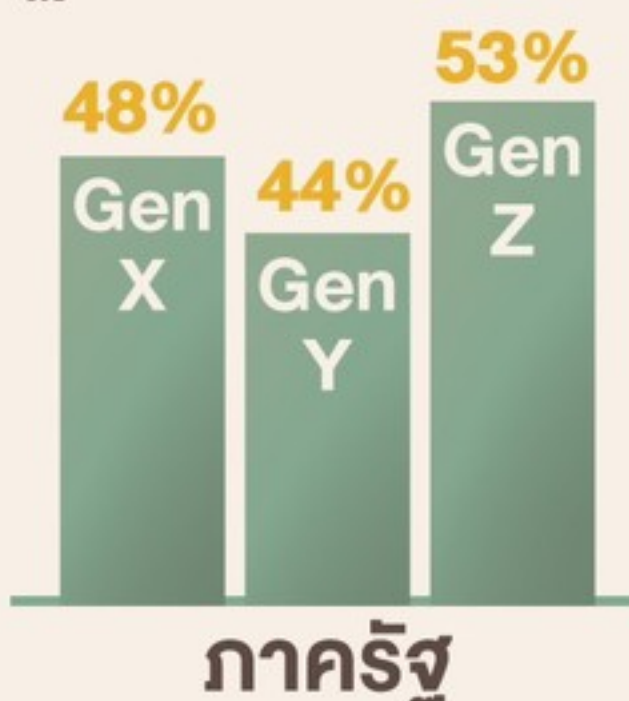
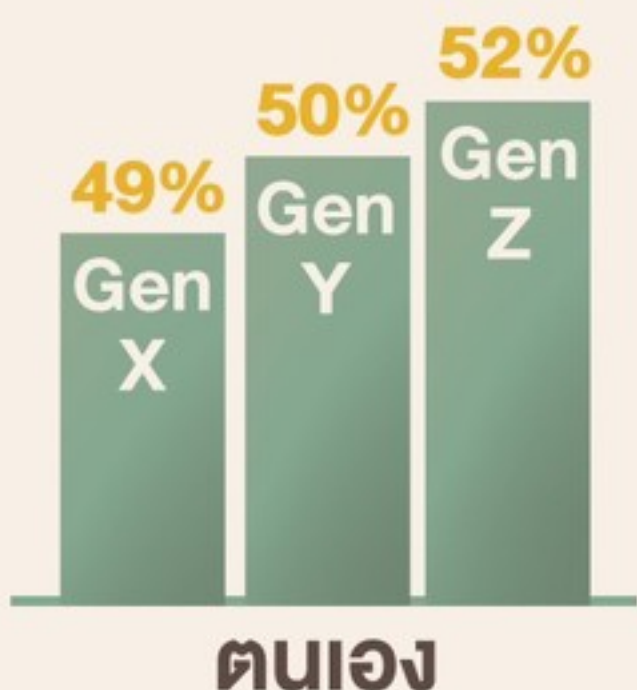
เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ ประชากรวัยแรงงานส่วนใหญ่คิดพึ่งพา

อันดับ 1
ตนเอง (เงินออม
ทรัพย์สิน รายได้
จากการทำงาน)

อันดับ 2
ภาครัฐ

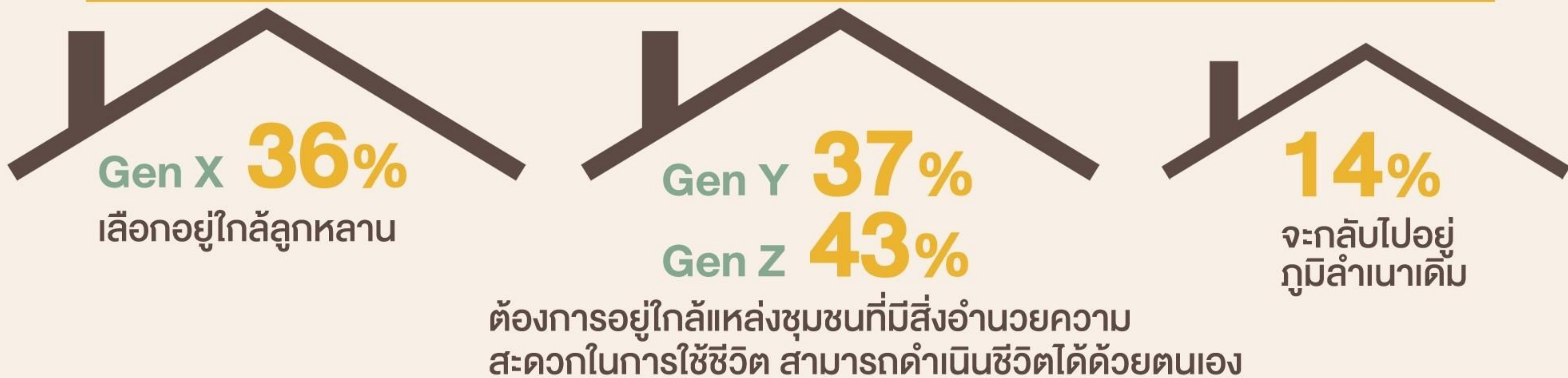
อันดับ 3
ครอบครัว

Gen Z คิดพึ่ง ภาครัฐ และ ครอบครัว มากกว่า Gen X และ Y

คนส่วนมาก 56% ต้องการอาศัยอยู่ที่เดิม

ผู้เข้าร่วมวิจัย 1,734 คน

คาดว่าจะอยู่คนเดียว

Gen X
23%

42-59 ปี 418 คน

Gen Y
23%

27-41 ปี 748 คน

Gen Z
21%

18-26 ปี 568 คน

สิ่งอำนวยความสะดวก 3 อันดับแรก ที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิต

- สถานพยาบาล 86%
- ใกล้แหล่งอุปโภค/บริโภค 64%
- การรักษาความปลอดภัย 59%

คาดว่าจะอยู่สถานสงเคราะห์/
บ้านพักคนชราเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ
ส่วนมากเป็นผู้มีการศึกษา
ระดับปริญญาตรีขึ้นไปและโสด

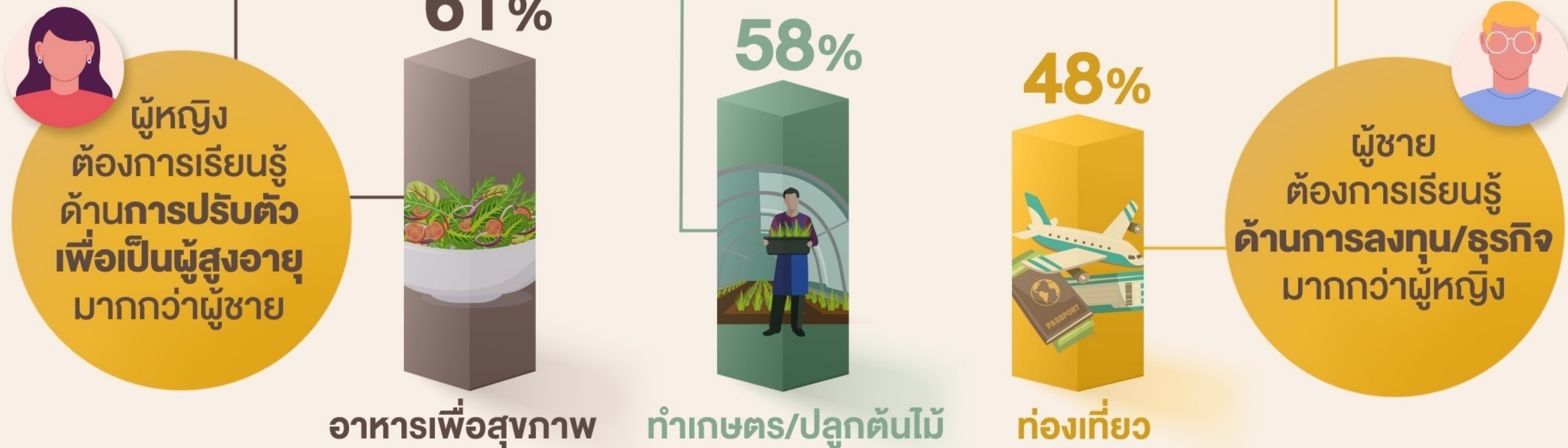
คนวัยแรงงานส่วนใหญ่ 74% สนใจเป็นจิตอาสาเมื่อเป็นผู้สูงอายุ

4 ใน 5 ของ Gen X

ต้องการร่วมกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชน
อยากใช้ความรู้ที่มีมาช่วยพัฒนาชุมชน
อยากเปิดร้านขายของชำหรือทำสภากาแฟ
เพื่อจะได้พูดคุยกับคนในชุมชน
เป็นการสร้างรายได้และแก้เหงา

กิจกรรมที่คนทั้ง 3 Gen อยากทำเมื่อเป็นผู้สูงอายุ

ส่วนน้อยที่ไม่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมเมื่อเป็นผู้สูงอายุ เนื่องจากข้อจำกัดด้านสุขภาพและเวลา ไม่อยากเป็นภาระผู้อื่น ไม่ชอบเข้าสังคม ไม่มีความสนใจ ต้องการพักผ่อน

ผู้เข้าร่วมวิจัย 1,734 คน

คนรุ่นใหม่ต้องการเรียนรู้ เพื่อเตรียมตัวเป็น **ผู้สูงอายุ**

การเตรียมตัวเพื่อวาระท้ายของชีวิต

- การรณยฆาต
- การเตรียมตัวก่อนตายและไม่ยึดชีวิต เพื่อไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน
- ชีวิตหลังความตาย
- ธรรมะเพื่อพระนิพพาน และละกิเลส

การเงิน

- การลงทุนเพื่อเกษียณอายุ
- การเตรียมพินัยกรรม
- การจัดการมรดก
- กฎหมายเพื่อบริหารจัดการทรัพย์สิน

กิจกรรมในวัยสูงอายุ

- การเดินทางท่องเที่ยว
- กิจกรรมสาธารณะประโยชน์ เพื่อผู้สูงอายุท่านอื่นๆ
- สันทนาการ เช่น กลุ่มกิจกรรมอาสา กลุ่มเรียนรู้งานอดิเรก
- แหล่งสนับสนุนความช่วยเหลือ สำหรับผู้สูงอายุ
- เกษียณแล้วควรมีงานเบา ๆ ให้ทำก่อน

การเตรียมตัวเพื่อใช้ชีวิตในวัยสูงอายุ

- ให้ความรู้แนะนำวิธีการดำรงชีวิตก่อนเกษียณอายุ
- Application ที่ช่วยให้มีชีวิตรอดง่ายขึ้น เช่น telemedicine
- การเตรียมตัวเมื่อผู้พิการเข้าสู่วัยสูงอายุ
- อาหารมีโภชนาการที่ดีต่อสุขภาพตามช่วงวัย
- ที่อยู่อาศัย เช่น senior complex ในอัตราเข้าถึงได้ หรือไม่มีค่าใช้จ่าย
- สวัสดิการ ที่ผู้สูงอายุควรได้รับ
- หน่วยงานช่วยเหลือผู้สูงอายุในแต่ละจังหวัด

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สร้างเสริมพฤติกรรมสุขภาพ
และขยายสิทธิการตรวจสุขภาพประจำปี
ของวัยแรงงานอย่างทั่วถึง

ส่งเสริมให้ประชากรทุกวัยเข้าใจสิทธิ
การรักษาและแสดงเจตจำนง
เมื่อชีวิตอยู่ในภาวะวิกฤต (living will)

สนับสนุนค่าใช้จ่ายปรับปรุงพื้นที่เสี่ยงในบ้าน
ให้ปลอดภัยและลดอุบัติเหตุ จัดสรรที่อยู่เพื่อ
ผู้สูงอายุในอัตราที่จ่ายไหวจนถึงวาระท้าย
สำหรับผู้ที่ต้องการหรือจำเป็นต้องอยู่คนเดียว

ส่งเสริมให้ประชากรทุกวัยมีความรู้ในการ
บริหารจัดการเงินและการลงทุน
เพื่อความมั่นคงทางรายได้ทั้งในภาวะวิกฤต
และเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ